

Występowanie objawów depresyjnych w populacji osób starszych na podstawie analizy danych z badania PolSenior2

Paweł Zagożdżon¹, Katarzyna Broczek², Hanna Kujawska-Danecka³, Radosław Czernych¹, Małgorzata Mossakowska⁴

¹Zakład Higieny i Epidemiologii, Gdański Uniwersytet Medyczny;

²Klinika Geriatrii, Warszawski Uniwersytet Medyczny;

³Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych, Chorób Tkanki Łącznej i Geriatrii, Gdański Uniwersytet Medyczny;

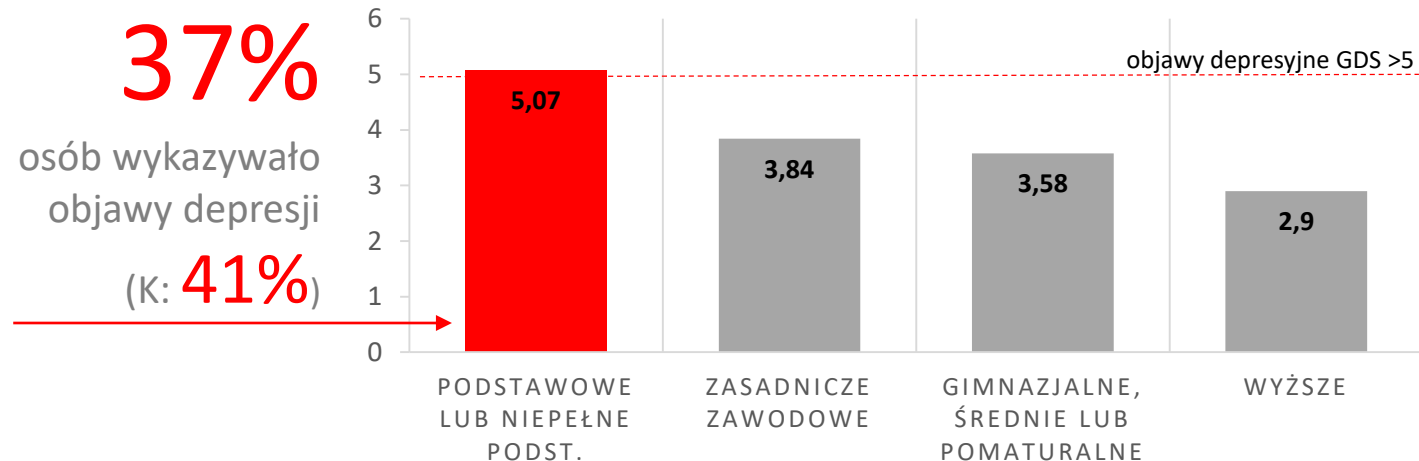
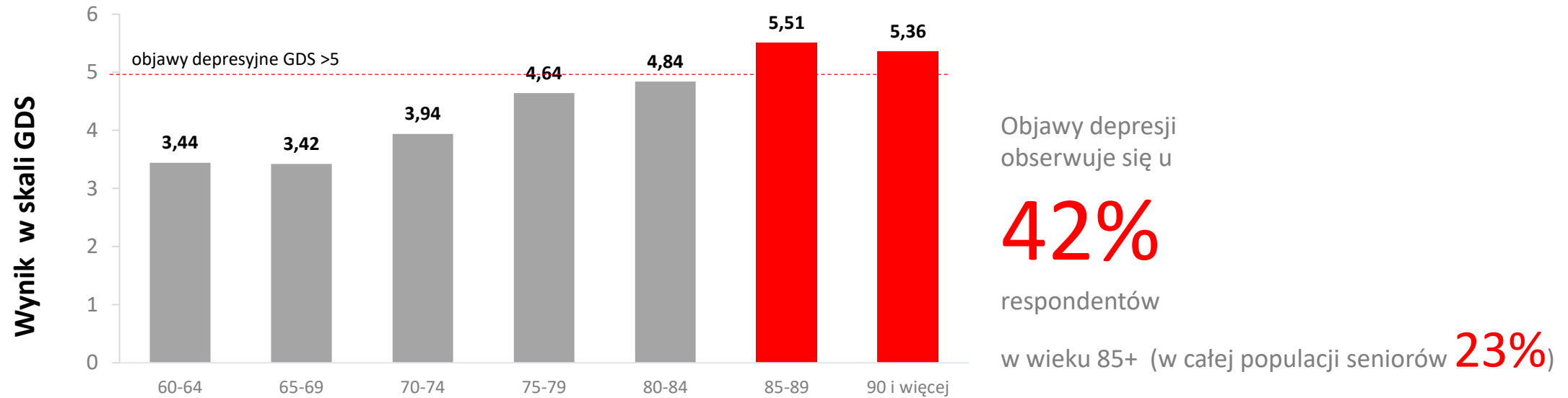
⁴Projekt Strategiczny Starzenie i Długowieczność, Międzynarodowy Instytut Biologii Molekularnej i Komórkowej, Warszawa.

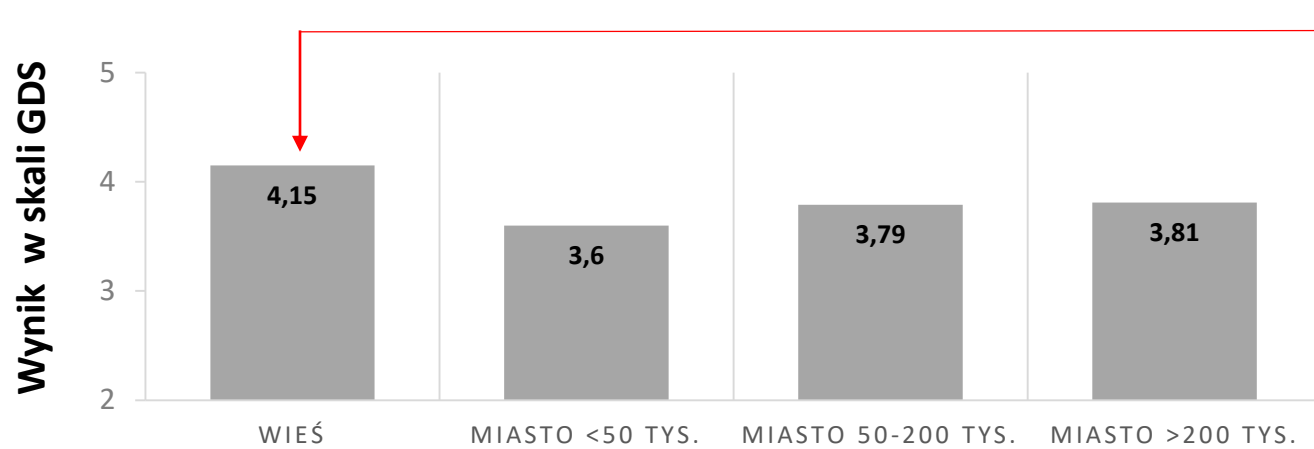
Cel i metody – rozpowszechnienie depresji

- Do oceny występowania objawów depresyjnych wykorzystano 15-punktową wersję *Geriatrycznej Skali Oceny Depresji (Geriatric Depression Scale – GDS)*, która jest powszechnie stosowanym narzędziem do przesiewowej oceny zaburzeń depresyjnych u osób starszych.
- Do analizy zakwalifikowano tylko respondentów, którzy w Krótkiej Skali Oceny Stanu Psychicznego (*Mini-Mental State Examination – MMSE*) uzyskali co najmniej 19 pkt. po uwzględnieniu punktów niemożliwych do wykonania ze względu na niedowidzenie lub/i niedowład kończyny górnej.

**Występowanie objawów depresyjnych w populacji PolSenior 2 w zależności od wieku i wykształcenia.
Wyniki przedstawiono jako wartości średnie uzyskane w 15-punktowej skali oceny depresji (GDS).**

Występowanie objawów depresyjnych w populacji PolSenior 2 w zależności od miejsca zamieszkania i sytuacji materialnej. Wyniki przedstawiono jako wartości średnie uzyskane w 15-punktowej skali oceny depresji (GDS).

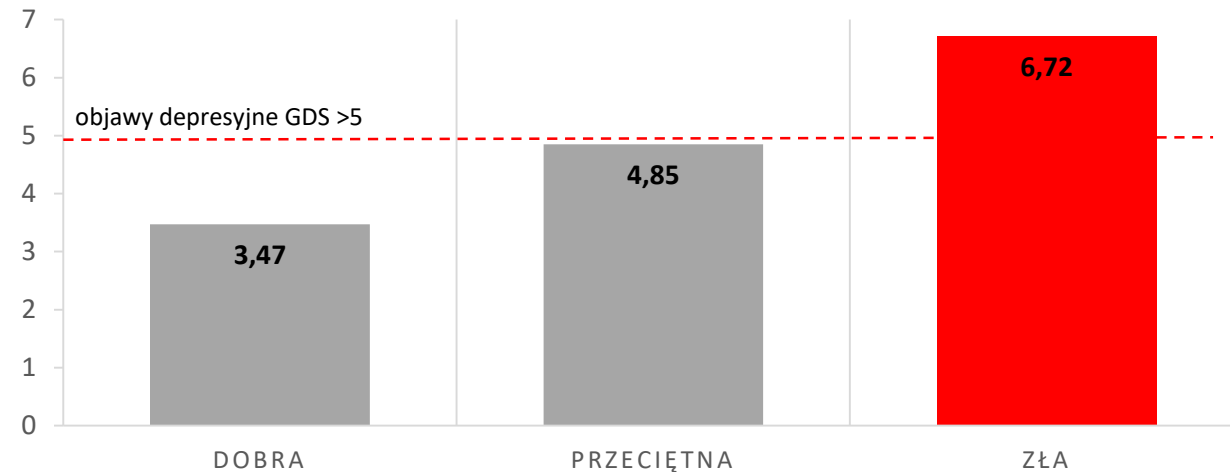
26%

osób zamieszkujących obszary wiejskie wykazywało objawy depresji

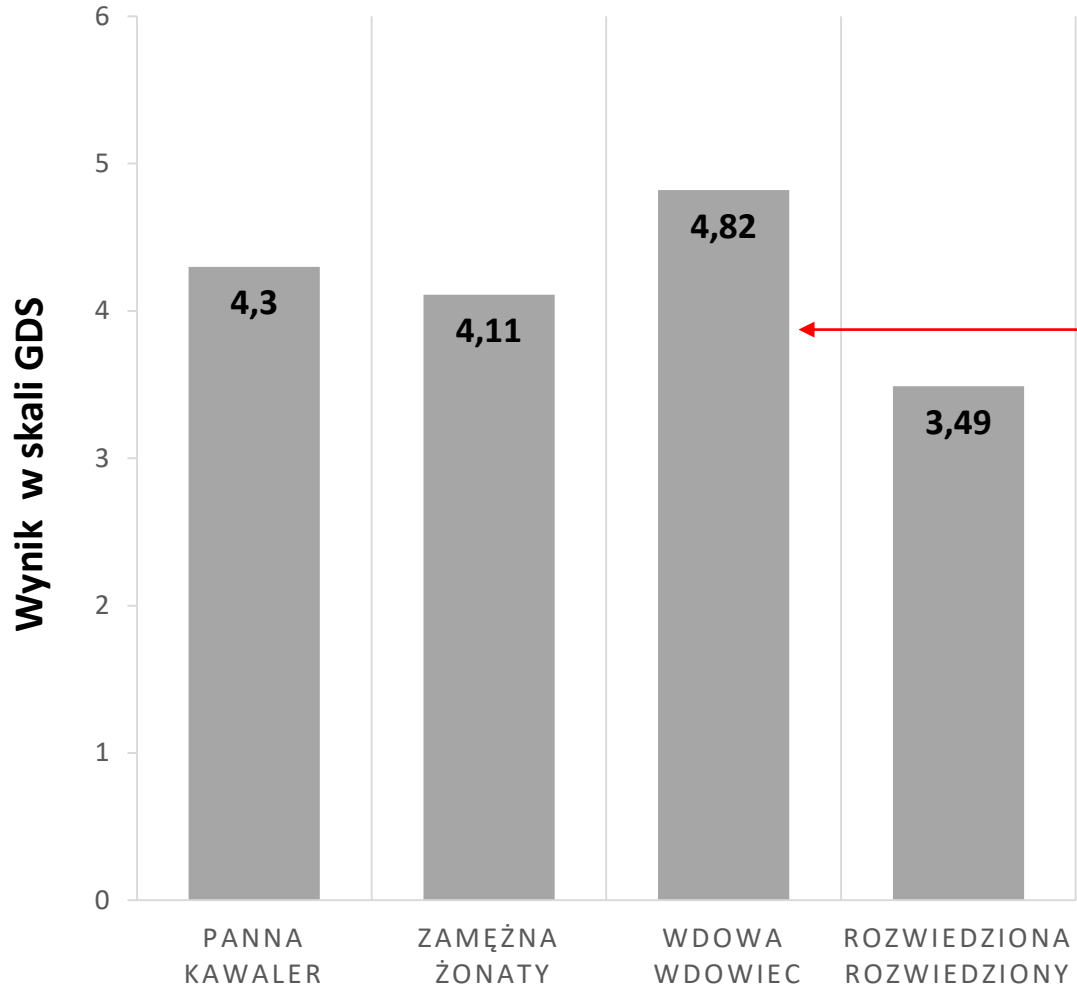

Ponad połowa

osób oceniających swoją sytuację materialną jako złą wykazuje obecność objawów depresji

Występowanie objawów depresyjnych w populacji PolSenior 2 w zależności od stanu cywilnego i sposobu zamieszkania. Wyniki przedstawiono jako wartości średnie uzyskane w 15-punktowej skali oceny depresji (GDS).

33%
osób wykazywało
co najmniej umiarkowane
objawy depresji

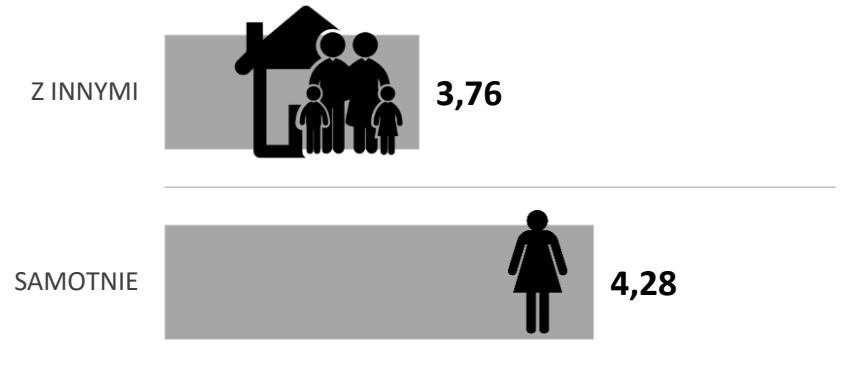
Objawy depresyjne
obserwuje się u

34%
respondentów,
którzy utracili
współmatzonkę/-ka

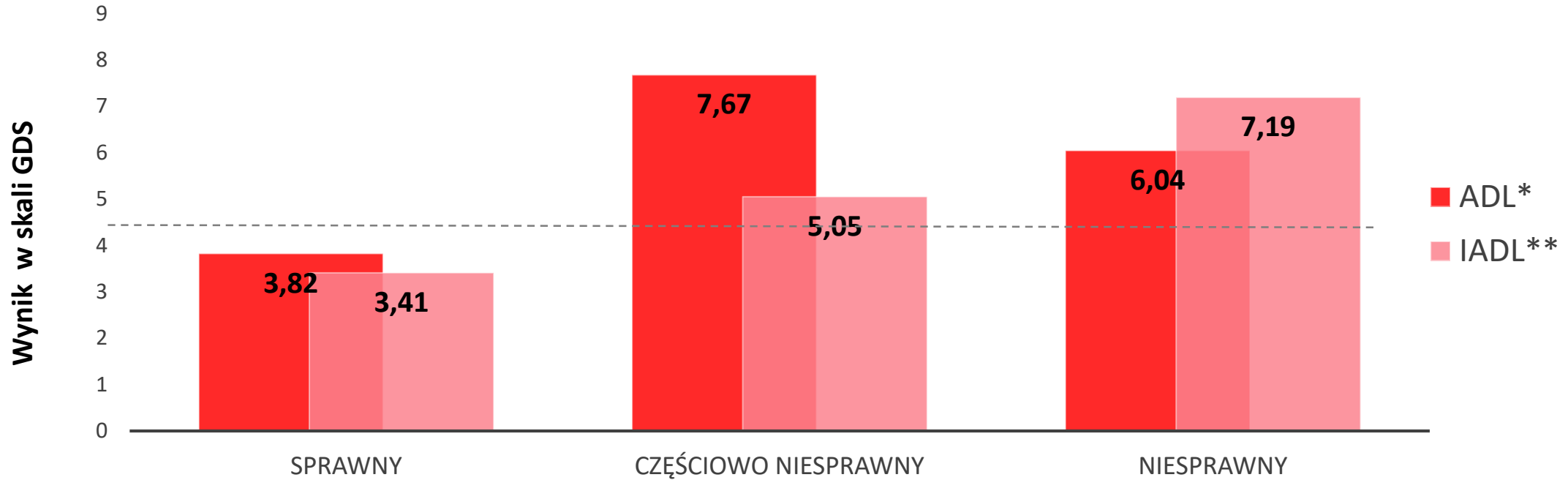
Stały związek

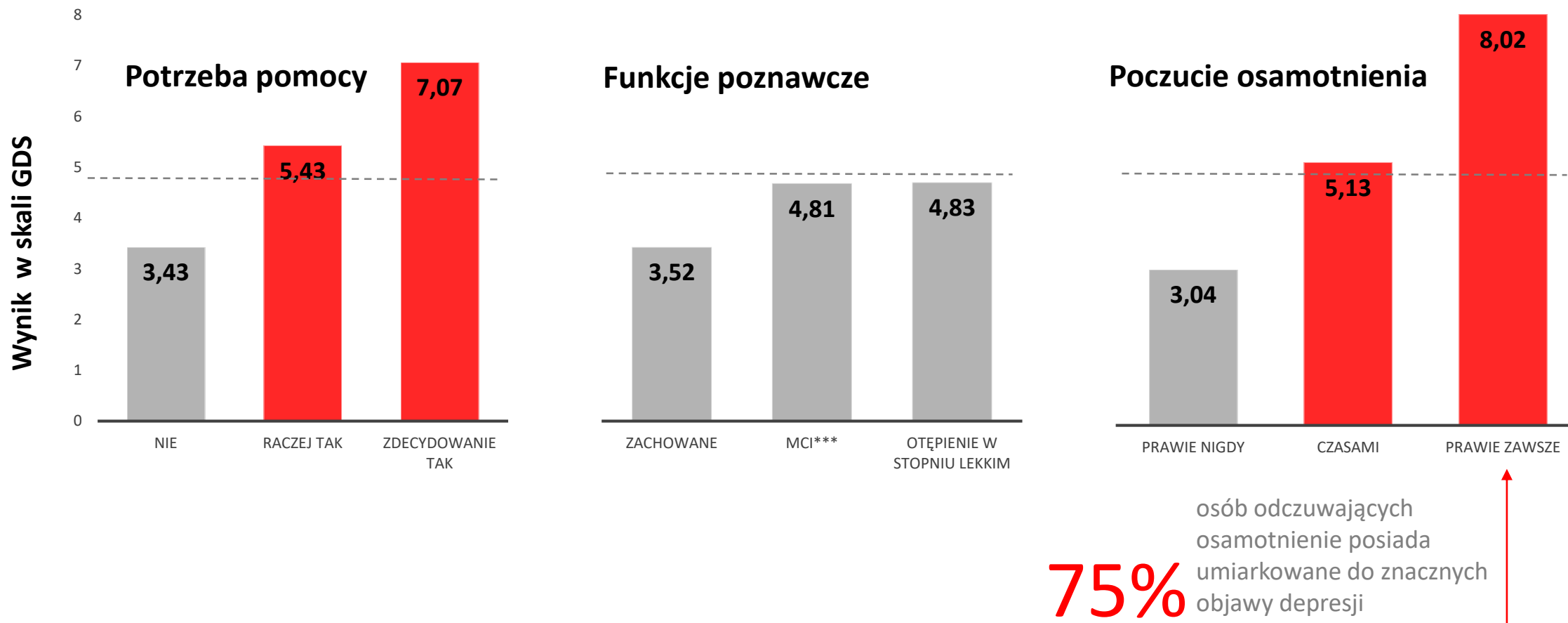
Zamieszkiwanie

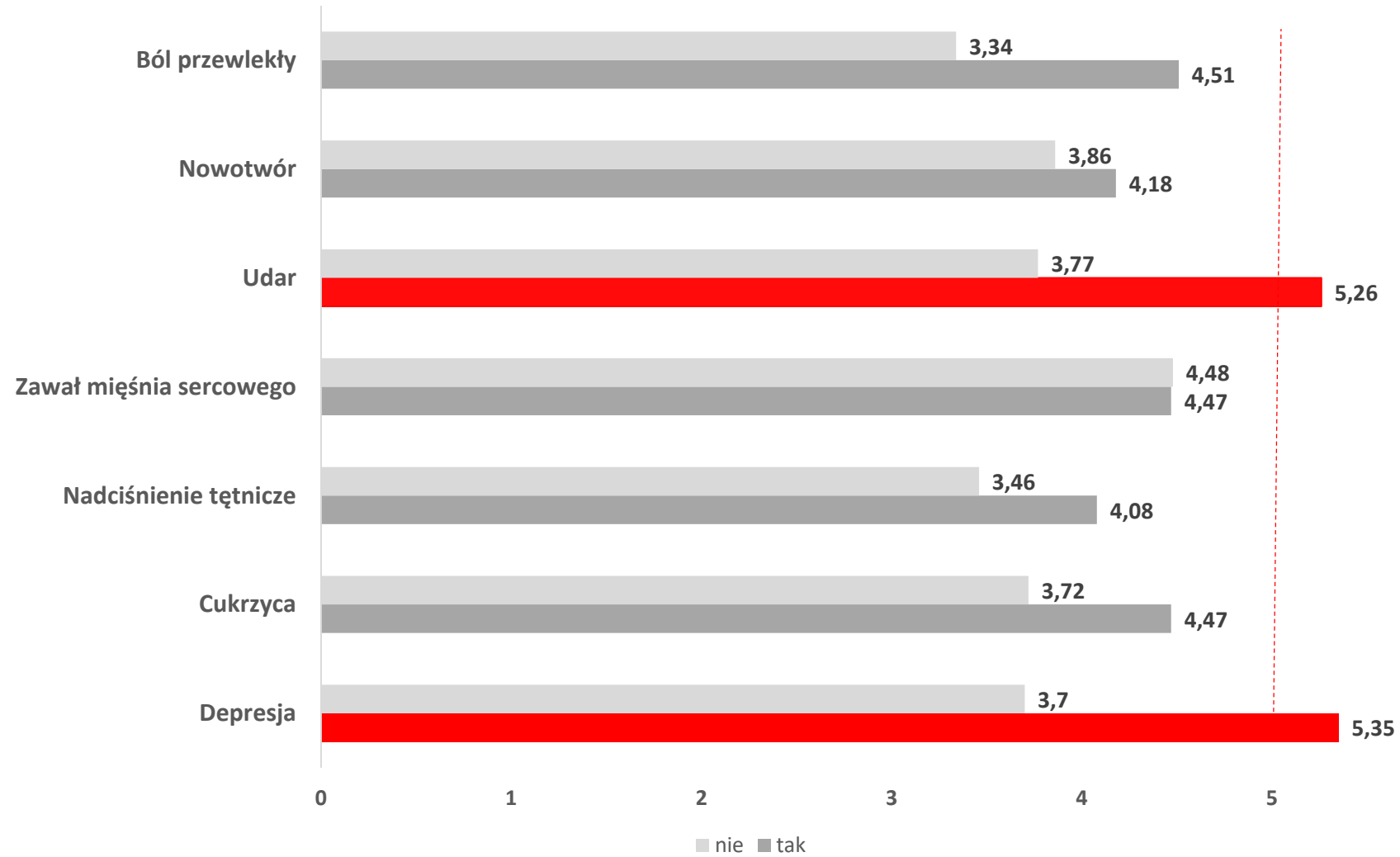
Występowanie objawów depresyjnych w populacji PolSenior 2 w zależności od stopnia sprawności i zapotrzebowania na pomoc. Wyniki przedstawiono jako wartości średnie uzyskane w 15-punktowej skali oceny depresji (GDS).

Występowanie objawów depresyjnych w populacji PolSenior 2 w zależności od poziomu funkcji poznawczych i poczucia osamotnienia. Wyniki przedstawiono jako wartości średnie uzyskane w 15-punktowej skali oceny depresji (GDS).

Występowanie objawów depresyjnych w populacji PolSenior 2 w zależności od stanu zdrowia i współistniejących chorób. Wyniki przedstawiono jako wartości średnie uzyskane w 15-punktowej skali oceny depresji (GDS).

Wynik w skali GDS

PODSUMOWANIE WYNIKÓW

- Częstość występowania objawów depresyjnych w populacji osób starszych w Polsce jest duża (ok. 23%) i inaczej niż w innych krajach rozwiniętych problem ten narasta z wiekiem.
- Objawy depresyjne w populacji osób starszych wiążą się z istotnym upośledzeniem funkcjonowania społecznego oraz z gorszym stanem zdrowia psychicznego i fizycznego.
- Obciążenia somatyczne takie jak: cukrzyca, ból przewlekły, przebyty udar, deficyt funkcji poznawczych, jak również niski poziom sprawności funkcjonalnej wiążą się z częstszym występowaniem zaburzeń depresyjnych.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

- Konieczne jest podjęcie działań w celu wprowadzenia rutynowo stosowanych przesiewowych badań w kierunku depresji u osób starszych zwłaszcza w podstawowej opiece zdrowotnej (np. przy pomocy Geriatrycznej Skali Depresji).
- Zaleca się czujność ze strony personelu medycznego w odniesieniu do objawów depresyjnych w populacji osób starszych, gdyż można je uznać za czuły wskaźnik deprywacji społeczno-ekonomicznej, współistnienia innych chorób oraz pogarszających się zdolności poznawczych.
- Wskazane jest tworzenie na poziomie lokalnym, samorządowym (zwłaszcza na terenach wiejskich) programów skierowanych szczególnie do wymienionych grup ryzyka, które poprzez aktywizację oraz wsparcie społeczne i finansowe mogą przeciwdziałać rozwojowi depresji.
- Zwiększenie dostępności specjalistów geriatricznej i psychiatry (Poradnie Geriatryczne i Poradnie Zdrowia Psychicznego) może poprawić rozpoznawanie i leczenie depresji u osób w wieku podeszłym.